

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Retoryka i polemika (Ćw. audytoryjne), PG_00211175						
Kierunek studiów	Filologia polska (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.		Rok akademicki realizacji przedmiotu		2026/2027		
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie		Grupa zajęć		Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć fakultatywnych		
Forma studiów	stacjonarne		Sposób realizacji		na uczelni		
Rok studiów	1		Język wykładowy		polski		
Semestr studiów	1		Liczba punktów ECTS		2.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki		Forma zaliczenia		zaliczenie		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Filologiczny -> Instytut Filologii Polskiej -> Zakład Teorii Literatury i Krytyki Artystycznej						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		dr hab. Magdalena Horodecka				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	0.0	30.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30		2.0		18.0	50
Cel przedmiotu	Celem zajęć jest wprowadzenie studenta w podstawowe zagadnienia dotyczące dyskursu publicznego i retoryki w kontekście komunikacji medialnej. Istotnym celem kursu jest też praca nad umiejętnością zabierania głosu w debacie oraz rozpoznawanie perswazji i różnych form manipulacji językowej. Najważniejszym celem zajęć jest praktykowanie sztuki przemawiania oraz wykonwanie ćwiczeń cząstkowych kształcących umiejętności retoryczne i polemiczne.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[FPL3_K03] Jest gotów do przestrzegania zasad etyki zawodowej związanej z działalnością literaturoznawczą, językoznawczą i komunikacyjną oraz rozumie społeczną odpowiedzialność wynikającą z wyboru różnych form aktywności zawodowej lub przedsiębiorczości.	Student zna zakres posiadanej przez siebie wiedzy z zakresu dziennikarstwa i rozumie potrzebę ciągłego rozwoju zawodowego.	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SK2] prezentacja/projekt/referat/ raport
	[FPL3_W12] Posiada wiedzę o kontekstach funkcjonowania literatury i języka we współczesnym świecie, obejmującą zagadnienia prawne (w tym ochronę własności intelektualnej i prawa autorskiego), ekonomiczne, społeczne oraz kulturowe, a także rozumie podstawowe tendencje rozwojowe współczesnej cywilizacji, realizujące się w obszarach różnych form aktywności zawodowej i przedsiębiorczości.	student ma podstawową wiedzę o oddziaływaniu retoryki na media oraz o jej wpływie na kompetencje dziennikarskie; ma wiedzę dotyczącą wpływu retoryki dziennikarskiej na kształt i przemiany debaty publicznej; definiuje i posługuje się podstawowymi pojęciami z zakresu dziennikarstwa, medioznawstwa, retoryki, erystyki, komunikacji społecznej; ma uporządkowaną podstawową wiedzę z zakresu specjalności publicystyczno-dziennikarskiej.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SW2] prezentacja/projekt/referat/ raport [SW5] realizacja zadania problemowego
	[FPL3_U08] Potrafi planować i organizować pracę w zespole oraz korzystać z różnych metod i form pracy w metodologii i terminologii literaturoznawczej i językoznawczej związanej z wybraną specjalnością.	posiada umiejętność merytorycznego uzasadniania formułowanych przez siebie tez i powoływania się na stanowiska innych autorów; posiada podstawowe umiejętności w zakresie specjalności publicystyczno-dziennikarskiej.	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU2] prezentacja/projekt/referat/ raport
Treści przedmiotu	1. retoryka w komunikacji medialnej; historia retoryki (od Arystotelsa do współczesności) 2. językowy obraz świata w mediach 3. historia wielkich debat medialnych 4. reguły i normy debaty publicznej oraz jej społeczne i kulturowe funkcje 5. języki totalitarne i ich wpływ na dziennikarstwo 6. wpływ przemian medialnych na kształt dyskursów publicznych (postprawda, fakenews) 7. teoria i praktyka debat oksfordzkich 8. współczesne programy publicystyczne oparte na formule debaty ("Godzina Komentatorów" Radio TOK FM, "Łoża prasowa" TVN24 i in.) 9. wiedza o chwytach retorycznych 10. TedTalk jako forma przemówienia - teoria i praktyka		
Wymagania wstępne i dodatkowe	Biegłość językowa.		
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	Zadanie/projekt	60.0%	50.0%
	Obecności	80.0%	50.0%

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	Arystoteles, Retoryka w: tegoż, Retoryka. Poetyka, przeł. H. Podbielski, Warszawa 1988. T. G. Ash, Wolne słowo. Dziesięć zasad dla połączonego świata, tłum. M. Godyń, F. Godyń, Kraków 2018. A. Budzyńska-Data, Retoryka debaty. Polskie wielkie debaty przedwyborcze 1995-2010, Warszawa 2015. K. Burke, Tradycyjne zasady retoryki, przeł. K. Biskupski, "Pamiętnik Literacki" 1977, z. 2. M. Głowiński, Zła mowa. Jak nie dać się propagandzie, Warszawa 2016. A. Kampka, Debata publiczna. Zmiany społecznych norm komunikacji, Warszawa 2014. V. Klemperer, LTI. Notatnik filologa, przeł. J. Zychowicz, Kraków 1983. M. Kochan, Pojedynek na słowa. Techniki erystyczne w publicznych sporach, Kraków 2012. Natasza Lubik-Reczek, Debaty oksfordzkie jako narzędzie wspierania edukacji, w: Uwarunkowania i mechanizmy partycypacji politycznej, pod red. M. Rachwała, Poznań 2017. R. Pankowski, A. Pawlicki, Z. A. Pełczyński, P. Radwan-Rohrschopf, W teatrze debaty oksfordzkiej. Przewodnik debatancki Szkoły Liderów, Warszawa 2012. J. Pleszczyński, Epistemologia komunikacji medialnej. Perspektywa ewolucyjna, Lublin 2013. Retoryka i jej dziennikarsko-medialne zastosowania, pod red. M. Worsowicz, Łódź 2016. Retoryka w praktyce medialnej, red. A. Kwiatkowska, M. Szytber, Warszawa 2017. Rytualny chaos. Studium dyskursu publicznego, red. M. Czyżewski, S. Kowalski, A. Piotrowski, Warszawa 2010. A. Schopenhauer, Erystyka czyli sztuka prowadzenia sporów, przeł. B. i Ł. Konorscy, Warszawa 1983. S. Staszic, Przestrogi dla Polski, Wrocław 2008 (lub inne wydania). K. Szymanek, Sztuka argumentacji. Słownik terminologiczny, Warszawa 2004. J. Ziomek, Retoryka opisowa, Wrocław 1990.
-----------------------	-------------------------	---

	Uzupełniająca lista lektur A. Budzyńska-Data, J. Kwosek, Erystyka czyli sztuka prowadzenia sporów. Komentarze do Schopenhauera, Warszawa 2009. Gabinet luster. O kształtowaniu samowiedzy Polaków w dyskursie publicznym, red. A. Giza, Warszawa 2013. R. Keyes, Czas post-prawdy. Nieszczerość i oszustwa w codziennym życiu, przeł. P. Tomanek, Warszawa 2017. M. Kochan, Sztuka debaty, Gdańsk 2014. W. Marciszewski, Sztuka dyskutowania, Warszawa 1994. A. Szurek, Retoryka mediów elektronicznych. Wątpliwości i perspektywy, w: Retoryka klasyczna i retoryka współczesna. Pola i perspektywy badań, red. C. Mielczarski, Warszawa 2017. M. Worsowicz, O "duchu stosowności". Teoria retoryczna a współczesna praktyka medialna, Łódź 2013. F. Fernández-Armesto, Historia prawdy, przeł. J. Ruszkowski, Poznań 1999. A. Kampka, Perswazja w języku polityki, Warszawa 2009. G. Lakoff, Nie myśl o słoni! Jak język kształtuje politykę, przeł. A. E. Nita i J. Wasilewski, Warszawa 2011. Ch. Perelman, Imperium retoryki. Retoryka i argumentacja, przeł. M. Chomicz, Warszawa 2002. Retoryka wizerunku medialnego, red. A. Budzyńska-Data, A. Kampka, K. Molek-Kozakowska, Warszawa 2016. M. Rusinek, A. Załazińska, Retoryka codzienna. Poradnik nie tylko językowy, Warszawa 2010. Styl, dyskurs, media, pod red. B. Bogotębskiej i M. Worsowicz, Łódź 2010. J. Wasilewski, A.S kibiński, Prowadzeni słowami. Retoryka motywacji w komunikacji publicznej, Warszawa 2008.
	Adresy eZasobów
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	Debata oksfordzka, debata gdańska. Warsztaty retoryczne. Warsztaty NVC. Analiza wystąpień publicznych. Przygotowanie Ted Talk
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.